

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

NEZİR ADIYAMAN v. TÜRKİYE

(Başvuru No: 6042/09)

Çev. Rahime ERBAŞ*

Karar

STRAZBURG

5 Kasım 2013

Bu karar Sözleşme'nin 44 § 2. maddesindeki şartlar gerçekleştiğinde kesinleşecektir. Karar düzeltmeye tabi tutulabilir.

---

* Arş. Gör., İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı

Nezir Adıyaman v. Türkiye Davasında

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Daire);

Başkan;

Guido Raimondi,

Hakimler;

Danutė Jočienė,

Peer Lorenzen,

Dragoljub Popović,

Işıl Karakaş,

Nebojša Vučinić,

Paulo Pinto de Albuquerque,

ve *Daire Zabıt Katibi*, Lawrence Early,

15 Ekim 2013 tarihinde kapalı olarak müzakereler gerçekleştirmiş ve aynı tarihte aşağıdaki kararı almıştır:

Usul

1. İş bu dava İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesi'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Bay Nezir Adıyaman'ın ("başvurucu"/davacı) 3 Aralık 2008 tarihinde Mahkemeye yaptığı başvuru (no. 6042/09) sonucunda doğmuştur.

2. Başvurucu, İstanbul'da avukatlık yapan bay M. Erbil tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti (Hükümet), kendi ajanı tarafından temsil edilmiştir.

3. Başvurucu, Sözleşmenin 3. maddesine dayanarak şikâyet etmiştir. Gözaltında kötü muameleye maruz bırakıldığından ve buna yönelik yapılan soruşturmanın etkin olmadığından şikâyetçi olmuştur.

4. 10 Aralık 2010 tarihinde başvurunun, Hükümete gönderilmesine karar verilmiştir. Bunun yanı sıra davanın esas ve kabul edilebilirliği konularında bir sonuca varması hususunda karar verilmiştir. (md.29/1).

Olaylar

5. Başvurucu 1979 tarihinde doğmuştur ve İstanbul'da yaşamaktadır.

6. 4 Eylül 2005 tarihinde, saat 22.30'da başvurucu, gösteri sırasında patlayıcı madde kullandığı şüphesiyle yakalanmış ve Beyazıt Polis Merkezi'ne götürülmüştür.

7. Yakalama ve gözaltına alma tutanağına göre 22.00 civarlarında polisler, takip edilmesi gereken bir toplantı bilgisi verilmiştir. Polisler buraya vardıklarında caddenin ortasında toplanmış ve molotof kokteyl bulunduran bir grup insanla karşılaşmışlardır. Grup, polisleri görür görmez dağılmıştır. Tutanakta ayrıca bu grup içinde yer alan başvuruçunun kaçmaya başladığı, polisler molotof kokteyl fırlatmakla tehdit ettiği ve polislerin onu yakalarken direndiği belirtilmektedir. Bu rapora göre polisler, başvuruçunun kontrol altına alınması için hukuki sınırlar dahilinde orantılı güç kullanmışlar ve en nihayetinde ellerine kelepçe takmışlardır. Bunun yanı sıra patlamak üzere olan molotof kokteyline ve başvuruçunun üzerinde molotof kokteyli ni fitillemek için kullanılacak bez parçalarına el konmuşdur.

8. 22.50 surlarında, başvuruçucu Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde sağlık kontrolünden geçmiştir. Bu kontrol sonucu düzenlenen sağlık raporuna göre başvuruçunun vücudunda herhangi bir fiziksel bir şiddet bulgusuna rastlanmamıştır.

9. Muayeneden sonra başvuruçucu, Beyazıt Polis Merkezi'ne götürülmüştür. Bu süre içerisinde İstanbul Cumhuriyet Savcısı, başvuruçunun İstanbul Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne sevk edilmesine karar vermiştir.

10. Başvuruçucu, Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne sevk edilmeden önce ikinci kez Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde sağlık kontrolünden geçirilmiştir. 5 Eylül 2005 tarihinde saat 01.14'te düzenlenen ikinci sağlık raporunda bir kez daha, başvuruçunun vücudunda herhangi bir kötü muamele bulgusuna rastlanmadığı belirtilmiştir.

11. Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne getirilmesinden sonra başvuruçucu, İstanbul Adli Tıp Kurumu Müdürlüğü'ne nakledilmiş ve saat 02.25'te bir doktor tarafından muayene edilmiştir. Muayeneden önce başvuruçucu, kendisine küfür edildiğini, çırıl-çıplak soyulduğunu ve çenesine ve omuzlarına yumruk atıldığını iddia etmiştir. Muayeneden sonra düzenlenen Adli Tıp Kurumu'nun ara raporuna göre başvuruçucu

rucunun genel sağlık durumu iyi ve bilinci yerindedir. Raporda, başvuru sol kolunda yakalanma anında oluştuğunu söylediği kanayan bir sıyrığın yanı sıra sağ dirseğinde 1.2 x 0.8 cm boyutlarında iki adet sıyrık ile 2.5 x 0.8 cm boyutlarında hafif derece kanayan bir çürük, her iki bileğinde büyük olasılıkla kelepçe sebebiyle oluşan hiperemi ile dirseklerde, göğüste ve omuzlarda küçük sıyrıklar olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca raporda başvuru çenesindeki oynamanın normal bulunduğu belirtilmiştir. Raporda başvuru hayatını tehlikeye sokmayan ve basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikteki hafif nitelikteki doku lezyonlarına sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

12. Aynı gün saat 20.00'da düzenlenen başka bir sağlık raporunda, başvuru her iki dirseğinde de 3 x 0.7 cm boyutlarında iki adet sıyrık olduğu ve dirseğini bükmekte zorlandığını ve başının ön kısmında ağrı olduğu belirtilmiştir. Raporda daha isabetli bir sonuca varılması için başvuru ortopedi ve nöroloji bölümünde muayene edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

13. Daha sonra başvuru, saat 21.30'da Bakırköy Devlet Hastanesi'nde ortopedi ve nöroloji bölümündeki doktorlar tarafından muayene edilmiştir. Doktorlar, başvuru sol omzunda ve sağ dirseğinde 1 x 1 cm boyutlarında üç sıyrık ve sol tarafından da 0.5 x 0.5 cm boyutlarına ölçülen bir sıyrık olduğunu tutanağa geçirmiştir. Ayrıca doktorlar, acil bir ortopedik veya nörolojik patolojiye rastlanmadığını da belirtmişlerdir.

14. Bu muayeneden sonra İstanbul Adli Tıp Kurumu Müdürlüğü, bir ortopedik veya nörolojik patoloji olmadığını ve başvuru vücudundaki yüzeysel sıyrıkların ve çürüklerin hayati tehlike arz etmediğini ve basit tıbbi müdahale ile giderilebileceğini belirten nihai sağlık raporunu düzenlemiştir.

15. Son olarak, 6 Eylül 2005 tarihinde başvuru, iki kez Adli Tıp Kurumu'nun Beşiktaş şubesinde muayene edilmiştir. Sağlık raporunda İstanbul Adli Tıp Kurumu Müdürlüğü tarafından düzenlenen sağlık raporundaki tespitler tekrarlanmıştır. Raporda ayrıca başvuru çenesinden yumrukladığı yönündeki iddiaları sebebiyle aynı gün hazırlanan diş sağlığı ile ilgili ağıza dışsal bir kuvvet uygulandığını gösteren hiçbir bulgu olmadığını ifade eden rapora atıf yapılmıştır.

tır. Nihai olarak başvurucuya basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikteki basit doku lezyonu teşhisi konulmuştur.

16. Muayeneyi takip eden aynı gün içerisinde başvurucu, polis tarafından gözaltına alındığında kötü muameleye maruz kaldığı gerekçesiyle şikâyetinde bulunduğu İstanbul Cumhuriyet Savcısına iddialarını yöneltmiştir. Başvurucu, yakalama tutanağının içeriğini reddetmiş ve polislerin kendisini yakaladıklarında çalışanlarının ailesine onların geç saate kalacaklarına yönelik bilgilendirme yapmak üzere olduğunu ifade etmiştir.

17. Daha sonra başvurucu soruşturma aşamasında İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'nin bir hakimi** tarafından sorgulanmıştır. Başvurucu Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadeyi tekrarlayarak, polisin kendisini yere itmeden ve kelepçe takmadan önce üç çalışanı ile birlikte yürümekte olduğunu belirtmiştir. Başvurucu, üzerinde bulunan ve polisin patlatma düzeneği olduğunu iddia ettiği kumaş parçalarının tekstil işinde çalıştığından talep edildiğinde verilmek üzere taşındığı ve sıradan kumaşlar olduğunu eklemiştir. Soruşturma aşamasında hakim, başvurucunun yasa dışı bir suç örgütüne, PKK'ya (Kürdistan İşçi Partisi) üye olma ve korku ve paniğe neden olmakla tehdit etme şüphesi sebepleri ile tutuklanmasında karar vermiştir.

18. 15 Eylül 2005 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Savcısı, başvurucunun kötü muamele gördüğüne ilişkin iddialarına yönelik soruşturmayı, başvurucu hakkında yapılan soruşturmadan ayırmıştır.

19. 6 Ekim 2005 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Savcısı, Beyazıt Polis Merkezi'nden on üç polise konuyla ilgili ifade vermek üzere on beş gün içerisinde gelmeleri için davet yazısı göndermiştir.

20. 12 Ekim 2005'te İstanbul Cumhuriyet Savcısı, başvurucunun bir kez daha ifadesini almıştır. Başvurucu, on beş polis tarafından Beyazıt Polis Merkezi'nde bulunduğu süre zarfından yirmi dakika boyunca yumruklandığını, tokatlandığını ve duvara doğru itildiğini beyan etmiştir. Başvurucu, yakalandığında ve Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ndekeyken kötü muameleye tabi tutulmadığını eklemiştir.

** Çev. Notu: Burada bahsedilen hakim, dava konusu olayın gerçekleştiği sırada yürürlükte bulunan CMK Madde 251/2 gereğince görevlendirilen hakimdir. Bu hükmün 02.07.2012 tarihli ve 60352 sayılı Kanun'un 105. Maddesi ile ilga edilmiştir.

21. 1 ve 2 Kasım 2005 tarihlerinde başvuru yu yakalayan beş polislin ifadesi İstanbul Cumhuriyet Savcısı tarafından sırasıyla alınmıştır. Polisler, başvuru yunun iddialarını reddederek orantılı güç kullanarak başvuruyu yakalamış olduklarını ve yakalama tutanağı düzenlenmesi için Polis Merkezi'ne götürdüklerini belirtmişlerdir. Başvuru yu sağık muayenesine götürdüklerini ve polis merkezine tekrar getirerek ayırdıklarını da eklemişlerdir. Başvuru yu Polis Merkezi'nde yken orda bulunan diğ er görevliler de iddiaları reddetmişler ve başvuru yunun vücuduna fiziksel şiddet uygulayan kimse olmadığını beyan etmişlerdir. Bu kişilerden ikisi ayrıca başvuru yunun Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne sevk edilmeden hemen önce gerçekleştirilen ikinci sağık muayenesine işaret etmişler ve ikinci sağık raporunun başvuru yunun vücudunda kötü muamele yapıldığını gösteren herhangi bir bulgu içermediğini yinelemişlerdir. Görevliler, son olarak başvuru yuda meydana gelen yaraların yakalama işleminin gerçekleştirilmesi sırasında polislere direnmesi sebebiyle gelmiş olabileceğini belirtmişlerdir.

22. 29 Haziran 2006 tarihinde başvuru yu, Tekirdağ Cumhuriyet Savcısı'nın nezdinde bazı polislerin fotoğraflarını incelemiştir. Başvuru yu, kendisine gösterilen fotoğraflardan onu döven görevlileri tespit edemediğini belirtmiştir. Ayrıca maruz kaldığı kötü muamele sonucunda kulağında oluşan ağrılardan hala muzdarip olduğunu eklemiştir.

23. 21 Mayıs 2007 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Savcısı, Beyazıt Polis Merkezi'nin amirinden 4 Eylül 2005 tarihinde saat 20.00'da ve gece yarısında görev yapan tüm görevlilerin isimlerinin ve fotoğraflarının kendilerine gönderilmesini istemiştir. Savcılık kalemi, ayrıca bazı polislerin kayıtlı olduğu diğ er illerdeki çeşitli güvenlik merkezlerine müzekkereler yazmış ve bu kişilerin fotoğraflarını talep etmiştir.

24. Daha sonra başvuru yu, sırayla belirlenemeyen bir tarihte ve 5 Kasım 2007 tarihinde iki defa iddia edilen yaraların gerçekleştiği tarihte görevli olan tüm polislerin fotoğraflarından teşhis etmesi için Tekirdağ Cumhuriyet Savcısı'na getirilmiştir. Başvuru yu, kendisine kötü muamelede bulunan görevlileri üzerinden süre geçtiği için fotoğraflardan teşhis edemediğini; ancak yakalanması sırasında vakıf olduğu bazı kişilerinin bunların arasında olmadığından emin oldu-

ğunu ifade etmiştir. Başvurucu, eğer kendisini döven görevliler ile şahsen yüzleştirseydi onları teşhis edebileceğini de eklemiştir.

25. 3 Ekim ve 13 Aralık 2013 tarihlerinde Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nden iki görevli sırayla İstanbul Cumhuriyet Savcısına ifade vermişlerdir. Görevliler, başvurusunun kendilerine teslim edilmesinden önce, Beyazıt Polis Merkezi'nden gelen polisler önceden bir sağlık raporu almalarını talep ettiklerini ve bu rapor alındıktan hemen sonra başvurusunun gözaltına alındığını ifade etmişlerdir.

26. 17 Ocak 2008 tarihinde Cumhuriyet Savcısı, başvurusunun neden iki gün içinde bu kadar çok sağlık muayenesinden geçirildiğinin netlik kazandırılması için Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nden başka bir görevlinin ifadesini almıştır. Görevli, başvurusunun bu yöndeki kendi talepleri neticesinde bu kadar çok sağlık muayenesinden geçirilmek zorunda kaldığı iddia etmiştir.

27. 5 Şubat 2008 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Savcısı, İstanbul Adli Tıp Kurumu Müdürlüğü'nden başvurusunun vücudunda bulunan yaraların başvurusunun yakalandığı sırada kelepçe takılması nedeniyle oluşup oluşmadığını ve bu yaraların görülebilir hale daha sonra gelip gelmediğinin ve bu nedenle ilk muayeneyi gerçekleştiren Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ndeki doktorlar tarafından yapılan sağlık muayenesinde tespit edilebilir olup olmadığının açıklanmasını talep etmiştir.

28. Cumhuriyet savcısının talebine cevap olarak 7 Şubat 2008 tarihinde İstanbul Adli Tıp Kurumu Müdürlüğü, tüm sağlık raporlarını değerlendirmiş ve başvurusunun vücudunda bulunan lezyonların sırf kelepçe takılması nedeniyle oluşmuş olamayacağı ve başvurusunun travmaya maruz kalmış olabileceği sonucuna varmıştır. Raporla ayrıca bu tür lezyonların yirmi dört saat geçtikten sonra görülebilir hale geldiğinden ilk muayenede fark edilememiş olabileceği belirtilmiştir.

29. Cumhuriyet savcısı, bu sonuncu raporu inceledikten sonra kurumun raporunda travmaya ilişkin belirtilen sonucun, başvurusunun vücudunda bulunan lezyonların basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte olduğunu ortaya koyan daha önceki bulgularla uyum sağlamadığını belirterek İstanbul Adli Tıp Kurumu Müdürlüğü'nden daha fazla açıklama talep etmiştir. Daha sonra 10 Mart 2008 tarihinde Adli

Tıp Kurumu, lezyonların başvurucağın gözaltına alınmasından önce meydana gelen yaralardan kaynaklanmış olduğunu ve bu tür lezyonların hemen görünür hale gelmediği şeklinde bir rapor düzenlemiştir. Adli Tıp Kurumu, başvurucağı ile ilgili düzenlenen en sonuncu sağlık raporunda daha az sayıda lezyon olduğunu da eklemiştir.

30. 11 Mart 2008 tarihinde Cumhuriyet Savcısı, kovuşturmayaya yer olmadığına karar vermiştir. Savcı, polislerin iddiaları reddettiğini ve başvurucağın da kendisine Beyazıt Polis Merkezi'nden birçok görevlinin de dahil olduğu tüm şüphelilerin fotoğraflarının gösterilmiş olmasına rağmen görevlileri teşhis edemediğini ifade etmiştir. Savcı, ayrıca başvurucağın yaralarının, yakalama işlemi sırasında hukuka uygun şekilde uygulanan kuvvet sebebiyle oluşmuş olabileceğini ki; bunun bu kişilerin görevlerinin kapsamı içerisinde olduğunu ve başvurucağı tarafından oluşturulan tehlike bakımından bu kişinin görevlilere Molotof kokteyli atmakla tehdit etmesi sebebiyle orantılı olduğunu ifade etmiştir. Cumhuriyet Savcısı, elde edilen delillerin güvenlik güçleri mensuplarının başvurucağıya kötü muamelede bulunduğuna karar verebilmek için yeterli olmadığı sonucuna varmıştır.

31. Başvurucağı, Cumhuriyet Savcısının kararına karşı Beyoğlu Ağır Ceza Mahkemesi'ne itiraz etmiştir.

32. 28 Mayıs 2008 tarihinde Ağır Ceza Mahkemesi, itirazı reddetmiştir. Nihai karar başvurucağıyla 8 Eylül 2008 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Hukuk

I. Sözleşmenin 3. Maddesinin İhlal Edildiği İddiası

33. Sözleşmenin 3. ve 13. maddelerine dayanarak başvurucağı, 4 Eylül 2005 tarihinde Beyazıt Polis Merkezi'nde kötü muameleyle maruz bırakıldığından ve bu iddialarına yönelik yapılan soruşturmanın etkin olmadığından şikâyetçi olmuştur. Mahkeme, bu şikâyetlerin Sözleşmenin 3. Maddesi bakımından değerlendirilmesi gerektiğini kabul etmiştir. Bu madde;

*"Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı veya aşağılayıcı muameleyle veya cezaya tabi tutulamaz"*¹

¹ Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, European Court of Human Rights, s. 6 (Çevrimiçi) www.echr.coe.int/Documents/Convention_Tur.pdf, (Erişim Tarihi: 10.07.2014).

A. Kabul edilebilirlik

34. Mahkeme, şikâyetin sözleşmenin 35. maddesinin 3 (a). cümlesi anlamında (sakat olarak tesis edilmediğini) veya öteki nedenlerle açıkça temelsiz olmadığını tespit etmiştir. Bu nedenle başvurunun kabul edilebilir olduğu açıklanmalıdır.

B. Esas

35. Hükümet, kötü muamele yapıldığı iddiasının Sözleşmenin 3. maddesinin kapsamına ağırlığının asgari seviyeye erişmediğinden bahisle girmediğini iddia etmiştir. Ayrıca hükümet, her sağlık kontrolünden sonra düzenlenen sağlık raporlarının, başvurucunun sırf kanundan kaynaklanan görevlerini yerine getiren polisler tarafından fiziksel şiddete maruz bırakıldığı iddiasının makul şüphenin ötesine geçemediğini belirtmiştir. İstanbul Cumhuriyet Savcısı tarafından yapılan soruşturmanın etkinliği ile ilgili olarak ise hükümet, Cumhuriyet Savcısının soruşturmayı zamanında açtığını, başvurucunun sağlık raporlarını incelediğini, başvurucuya kötü muamelede bulunan polislerin teşhisi amacıyla tüm polislerin fotoğraflarını topladığını ve konuyu aydınlığa kavuşturmak amacıyla bu polislerin ifadelerini aldığını beyan etmiştir.

36. Başvurucu, olaydan sonra düzenlenen sağlık raporlarının kendisinin kötü muameleyle maruz bırakıldığını kanıtladığını ifade etmiştir. Başvurucu, İstanbul Cumhuriyet Savcısı'nın sağlık raporlarını dikkate almayarak ve olaya dahil olan polisleri kendisinin teşhis edemediğine odaklanarak etkin bir soruşturma yapmadığını belirtmiştir. Bu bağlamda başvurucu polisleri teşhis edemediğini çünkü kendisine polislerin hali hazırda gözüktüğü biçimde olmayan eski fotoğrafların gösterildiğini iddia etmiştir. Başvurucu, Cumhuriyet Savcısının kendisini ilgili görevlileri tanımasına olanak sağlayabilecek bir yol olan polislerle yüzleştirme imkânının tanınmadığını ekledi.

37. Mahkeme, kötü muamele iddialarının uygun deliller ile desteklenmesi gerektiğini yinelemektedir (Bilhassa bkz. *Tanrıkulu ve diğerleri v. Türkiye* (Aralık), 45907/99, 22 Ekim 2002). Delillerin değerlendirilmesinde Mahkeme, genellikle "makul şüphenin ötesinde olma" ölçütünü uygulamaktadır (bkz. *Avşar v. Türkiye*, no. 25657/94, § 282, AİHM 2001-VII (Özetler). Bununla birlikte bu tür bir delil, yeterli derecede güçlü, açık ve uyumlu çıkarımların ya da aksi ispat edilmeyen fiili karinelerin birlikte var olmasının bir sonucudur (bkz. *İrlanda*

v. *Birleşik Krallık*, 18 Ocak 1978, § 161, A serisi, no. 25). Kişilerin polisler tarafından gözaltında tutulması gibi meselenin tamamen veya kısmen münhasıran yetkililerin bilgisi dahilinde olduğu hallerde meydana gelen yaraların, kişilerin polisler tarafından tutulduğunda meydana gelmiş olduğu yönünde güçlü bir fiili karine ortaya çıkmaktadır. Esasında ispat yükü, tatmin edici ve ikna edici bir açıklama yapma şeklinde devlete ait olarak değerlendirilmektedir (bkz. *Salman v. Türkiye*, [GC], no. 21986/93, § 100, AİHM 2000-VII).

38. Bu bağlamda, sağlıklı bir şekilde gözaltına alınan bir bireyde, salıverildiği zaman yaraların tespiti edilmesi halinde, bu yaraların nasıl oluştuğu hususunda inandırıcı bir açıklama getirmek ve mağdurun iddialarını ortadan delilleri ortaya koymak bilhassa bu iddialar Sözleşmenin 3. maddesi gereğince net bir durum ortaya koyamayan sağlık raporlarıyla desteklendiği hallerde devletin sorumluluğundadır (bkz. *Tomasi v. Fransa*, 27 Ağustos 1992, §§ 108-11, A serisi no. 241-A, *Ribitsch v. Avusturya*, 4 Aralık 1995, § 34, A serisi no. 336, *Aksoy v. Türkiye*, 18 Aralık 1996, § 62, Karar ve Hüküm Raporları 1996-VI, ve *Selmouni v. Fransa* [GC], no. 25803/94, § 87, AİHM 1999-V).

39. Bundan başka Mahkeme Sözleşmenin 3. maddesinin yetkilileri, kötü muamele iddialarını eğer bunlar “tartışmalı” ise ve “makul şüphe” varsa soruşturma yapmakla zorunlu kıldığına işaret eder (bilhassa bkz., *Assenov ve diğerleri v. Bulgaristan*, 28 Ekim 1998, §§ 101-2, Raporlar, 1998-VIII).

40. Somut olayda mahkeme, başvuruçunun 22.30’da Beyazıt Polis Merkezi’ne götürülmeden önce her hangi bir sağlık raporu alınmadığını gözlemlemiştir. Yakalamayı gerçekleştiren polislerin beyanlarına göre başvuruçunun yakalama ve gözaltına alma tutanağı düzenlenir düzenlenmez derhal sağlık kontrolünden geçirilmiştir. İlk sağlık muayenesi olduğunu gösteren ve 23.50’de düzenlenen Sağlık raporuna göre başvuruçunun vücudunda herhangi bir fiziksel bir şiddet bulgusuna rastlanmamıştır (bkz. Yukarıda yer alan 8. Paragraf). Başvuruçunun, daha sonra tekrar Polis merkezine getirilmiş fakat Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü’ne sevk edilmeden önce derhal ikinci kez sağlık kontrolünden geçirilmiştir. Aynı gece saat 01. 14’te düzenlenen ikinci sağlık raporu da başvuruçunun vücudunda herhangi bir fiziksel bir şiddet bulgusu olmadığına işaret etmiştir. Bundan sonra takip eden iki

gün boyunca, başvuru dört kez muayene edilmiştir. Başlangıçtaki ilk iki sağlık raporunun aksine son iki muayeneyi gerçekleştiren doktorlardan saat 02.25'te ilk muayeneyi gerçekleştiren doktor, başvuru vücutunda hafif derece kanayan bir çürük ve sıyrıkları da kapsayan birçok yaralar olduğuna dair sağlık raporu düzenlemiştir. Bununla birlikte, başlangıçtaki raporlar ile daha sonra düzenlenen raporlar arasındaki tutarsızlık, İstanbul Adli Tıp Kurumu Müdürlüğü tarafından başvuru vücutunda bulunan basit doku lezyonları, olay anında hemen görülebilir olamayabileceği sonucuna vararak açıklığa kavuşturulmuştur (bkz. Yukarıda yer alan 27. Paragraf). Bu bağlamda Mahkeme iç hukuk yollarının veya Strazburg yargılamasının hiçbir aşamasında başvuru vücutunda, başlangıçtaki raporların doğruluğunu reddetmemiş ya da bu raporları düzenleyen doktorların yaralarını muayene edemediklerini iddia etmemiş olduğuna işaret etmiştir (bkz. *Coşar v. Türkiye*, no. 22568/05, § 33, 26 Mart 2013). Ayrıca dosyalarda başvuru vücutunda başka bir doktor tarafından muayene edilmek istediği veya isteğinin reddedildiğine ilişkin her hangi bir işaret bulunmamaktadır (bkz. *Aysu v. Türkiye*, no. 44021/07, § 35, 13 Mart 2012).

41. Başvuru Beyazıt Polis Merkezi'nde dövüldüğünü ve yakalandığında veya Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nde dövülmediğini iddia etse de, Mahkeme başvuru vücutunda bu iddialarına başvuru vücutunda polis merkezinde yaklaşık üç saat süren gözaltı sırasında veya sonrasında düzenlenen ve başvurucuya kötü muamelede bulunulduğunu gösteren herhangi bir bulgu olmadığına işaret eden iki sağlık raporu karşısında önem atfedememektedir. Ayrıca Mahkeme, başvurucuya göre 10 ile 15 polis tarafından 20 dakika boyunca meydana getirildiğini iddia ettiği dayak, onun vücutunda basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikteki basit doku lezyonlarından daha farklı işaretler meydana getirebileceğini dikkate almaktadır (bkz. *Milan v. Fransa*, no. 7549/03, § 61, 24 Ocak 2008, ve *İz v. Türkiye* (Aralık), no. 9830/07, 5 Temmuz 2011). Ayrıca Mahkeme, başvuru vücutunda birçok kez çenesinden yumrukları yönündeki şikâyetlerini ki, bunlar ağza dışsal bir kuvvet uygulandığını gösteren hiçbir bulgu olmadığını ifade eden diş hekimi tarafından düzenlenen sağlık raporu ile çürütüldüğünü gözlemlemiştir (bkz. Yukarıda yer alan 15. Paragraf).

42. Cumhuriyet Savcısı tarafından konu ile ilgili başlatılan soruşturma ile ilgili olarak ise Mahkeme, başvuru vücutunda Beyazıt polis mer-

kezi'nden polisler hakkındaki şikâyet etmesinden hemen kısa bir süre içinde soruşturmanın başlatıldığına dikkat çekmektedir. İki buçuk yıl süren bu soruşturma süresi içerisinde Cumhuriyet Savcısı, polislerden bazıları bu süre zarfında ülkenin başka bölgelerine tayin olmasına rağmen iddia edilen olayın yaşandığı gece görev yapan tüm polislerin ifadesini almıştır. Ayrıca Savcı, Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nden üç polisin de ifadesini almış ve başvurucuya kendisine kötü muamelede bulunduğunu iddia ettiklerini teşhis etmesi için fotoğrafları temin etmiş ve başvurucunun polisleri ilk seferde teşhis edememesi üzerine daha fazla fotoğraf talep etmiştir (bkz. Yukarıda yer alan 22 ile 26 numaraları arasındaki Paragraflar). Başvurucu polislerle şahsen yüzleştirildiğinde veya kendisine güncel fotoğrafları gösterilseydi teşhis edebileceğini iddia etse de Mahkeme, başvurucunun iddialarını kendisine fiziksel şiddet uyguladığını iddia ettiği on beş polisten hiç birini üç oturum boyunca da polislerin fotoğraflarını kontrol etmesine rağmen her üç seferde de teşhis edemediğinden kuşkulu bulmuştur.

43. Yukarıda belirtilenler göz önüne alındığında Mahkeme, hükümetin başvurucunun vücudunda bulunan yaraların polislerin başvurucuya karşı yakalama işlemi gerçekleştirilirken orantılı ve onun direnci sebebiyle gerekli olan kademeli güç kullanmasından kaynaklandığı yönündeki argümanlarını göz önünde bulundurur. Buna mukabil olarak Mahkeme, başvurucunun Beyazıt polis merkezi'nde gözaltında kötü muameleyle tabi tutulduğunun makul şüphenin ötesinde olduğunu kabul etmemektedir. Mahkeme, başvurucunun iddialarına yönelik olarak soruşturmanın da etkin yapılmadığı sonucuna varamamaktadır.

44. Bu nedenle Sözleşmenin 3. Maddesinin ihlal edilmesi söz konusu değildir.

BU GEREKÇELERLE MAHKEME OYBİRLİĞİ İLE

1. Başvurunun kabul edilebilir olduğuna,
2. Sözleşmenin 3. maddesinin ihlal edilmediğine karar vermiştir.

Mahkeme iç Tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3. maddeleri uyarınca 5 Kasım 2013 tarihinde İngilizce yazılı olarak bildirilmiştir.

Lawrence Early
Zabıt Katibi

Guido Raimondi
Başkan